

**Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»**

Кафедра біології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри біології

_____ С.В.Маслійов

“_____” вересня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВП_{2(1.1)} Методика навчання біологічним дисциплінам

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
напрямок підготовки	09 Біологія
спеціальність	091 Біологія
факультет	природничих наук

2016-2017 навчальний рік

Робоча програма з методики навчання біологічним дисциплінам для студентів за напрямом підготовки 09 Біологія, спеціальністю 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Вовк Сергій Володимирович, кандидат біологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри біології.

Протокол від “____” вересня 2016 року № _____

Завідувач кафедри біології _____ Маслійов С.В.

“____” вересня 2016 року

Схвалено методичною комісією Державного закладу "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" за напрямом підготовки
(_____
(шифр, назва)

Протокол від. “____” _____ 20__ року № _____

“____” _____ 20__ року

Голова _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 09 Біологія	за вибором	
Модулів – 1	Спеціальність: 091 Біологія	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 9	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		30 год.	30 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	18 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		132 год.	132 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 27% аудиторних занять та 73 % самостійна робота;

для заочної форми навчання – 27% аудиторних занять та 73 % самостійна робота;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка випускників магістратури до виконання професійних обов'язків викладача біологічних дисциплін у різних закладах освіти, у тому числі й у вищому навчальному закладі.

Завдання:

- опанування сучасними методами, методиками, технологіями навчання біологічним дисциплінам;
- формування й розвиток психолого-педагогічних та методичних знань і умінь, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків викладача біологічних дисциплін;
- формування й розвиток спеціальних умінь і навичок моделювання різних форм навчальних занять із біологічних дисциплін;
- розвиток психолого-педагогічного мислення магістрантів для оптимального вирішення проблем професійної викладацької діяльності;
- спонукання магістрантів до саморозвитку індивідуальних здібностей та творчої самореалізації, потреб самонавчання та самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основи процесу викладання біології і керування пізнавальною діяльністю тих, хто навчається;
- основні принципи, методи і форми організації навчання у ВНЗ в умовах особистісно-орієнтованої педагогіки;
- специфіку викладацької діяльності як різновиду ділового спілкування;
- логіку конструювання змісту лекції, практичного заняття, учбово-рольової гри та інших різновидів викладацької діяльності на заняттях з біологічних дисциплін;
- сутність інноваційних технологій навчання біології у вищій школі;
- різноманітність форм і методів контролю знань студентів.

вміти:

- планувати свою діяльність та діяльність студентів;
- формулювати освітні, виховні та розвивальні завдання різних форм навчання біології та досягати їх;
- складати конспекти різних форм навчальних занять відповідно до вимог;
- аналізувати навчальний матеріал і складати структурно-логічні схеми понять теми;
- відбирати оптимальні методи, дидактичні засоби навчання і раціонально включати їх в структуру навчального заняття;
- аналізувати навчальне заняття та свою власну діяльність;
- організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;
- встановлювати психологічні контакти з аудиторією в цілому та кожним студентом зокрема;

- створювати через систему психолого-педагогічних засобів в аудиторії атмосферу колективного пошуку і спільних міркувань, що сприяє реалізації проблемного навчання;
- організовувати навчальну діяльність студентів у процесі вивчення біологічних дисциплін, керувати нею й оцінювати її результати;
- компетентно викладати матеріал біологічних дисциплін із врахуванням психолого-педагогічних закономірностей сприйняття та засвоєння матеріалу студентами;
- обґрунтовано вибирати і використовувати на заняттях із біологічних дисциплін технічні засоби і комп'ютерні системи навчання та контролю;
- розвивати свої педагогічні здібності у процесі викладання біологічних дисциплін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи методики навчання біологічним дисциплінам

Тема 1. Теоретичні засади методики навчання біологічним дисциплінам у вищій школі.

Тема 2. Методичні аспекти діяльності викладача-біолога вищого навчального закладу.

Тема 3. Методи навчання біологічним дисциплінам у вищій школі.

Тема 4. Організаційні форми навчання у вищій школі. Проектування сценарію навчальних занять з біологічних дисциплін.

Тема 5. Сучасні технології навчання у вищій школі.

Тема 6. Основи педагогічного контролю у вищих закладах освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек.	пр.	лаб.	інд.	с. р.		лек.	пр.	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основи методики навчання біологічним дисциплінам												
Тема 1. Теоретичні засади методики навчання біологічним дисциплінам у вищій школі	8	2				6	8	2				6

Тема 2. Методичні аспекти діяльності викладача-біолога вищого навчального закладу	8	2				6	8	2			6
Тема 3. Методи навчання біологічним дисциплінам у вищій школі	26	6				20	26	6			20
Тема 4. Організаційні форми навчання у вищій школі. Проектування сценарію навчальних занять з біологічних дисциплін	54	8	6			40	54	8	6		40
Тема 5. Сучасні технології навчання у вищій школі	68	8	10			50	68	8	10		50
Тема 6. Основи педагогічного контролю у вищих закладах освіти	16	4	2			10	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 1		30	18		132		180	30	18		132
Усього годин	180	30	18		132		180	30	18		132

5. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачені)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин на денному відділенні	Кількість годин на заочному відділенні
1	Організаційні форми навчання у вищій школі. Проектування сценарію навчальних занять з біологічних дисциплін.	6	6
2	Технологія навчання	2	2
3	Технологія особистісно-орієнтованого навчання	2	2

4	Технологія активного навчання.	2	2
5	Ігрові технології навчання	2	2
6	Технологія вітагенного навчання з голографічним методом проекції	2	2
7	Основи педагогічного контролю у вищих закладах освіти	2	2

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачені)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин на денному відділенні	Кількість годин на заочному відділенні
1	Теоретичні засади методики навчання біологічним дисциплінам у вищій школі	6	6
2	Методичні аспекти діяльності викладача-біолога вищого навчального закладу	6	6
3	Методи навчання біологічним дисциплінам у вищих навчальних закладах	20	20
4	Організаційні форми навчання у вищій школі.	40	40
5	Основи педагогічного контролю у вищих закладах освіти	10	10
6	Сучасні технології навчання у вищій школі	10	10
7	Технологія особистісно-орієнтованого навчання	10	10
8	Технологія активного навчання	10	10
9	Ігрові технології навчання	10	10
10	Технологія вітагенного навчання з голографічним методом проекції	10	10
	Разом	132	132

9. Індивідуальні завдання

Складання конспекту лекції з вузівської біологічної дисципліни.

Складання конспекту лабораторного заняття з вузівської біологічної дисципліни.

Складання конспекту практичного заняття з вузівської біологічної дисципліни.

Складання конспекту семінарського заняття з вузівської біологічної дисципліни.

Складання завдань для тестового контролю знань студентів з вузівської біологічної дисципліни.

Складання таблиці "Класифікація технологій навчання".

Складання схеми «Принципи й методологічні підходи особистісно-орієнтованого навчання».

Складання таблиці «Методологічні підходи до реалізації особистісно-орієнтованого навчання».

Складання схеми «Умови реалізації вітагенного навчання».

Складання схеми «Прийоми технології голографічного методу».

10. Методи навчання

словесні – лекція, пояснення, бесіда, інструктаж;

наочні – демонстрування презентацій, відео-матеріалів тощо.

інтерактивні – під час лекційних та практично-семінарських занять ("мозкового штурму", методу "ажурної пилки", розв'язування педагогічних ситуацій, робота в мікрогрупах, засідання дискусійного клубу, мікро-викладання, робота в парах, розминка, тренінг тощо);

імітаційно-рольові ігри на практичних заняттях,

метод проектних технологій;

виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, контрольної роботи; робота з навчально-методичними матеріалами та Інтернет-джерелами.

11. Методи контролю

Поточний контроль – усне опитування студентів, програвання в студентській аудиторії фрагментів навчальних занять та їхній подальший аналіз.

Модульний контроль – письмова контрольна робота.

Підсумковий контроль – тестування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів для отримання екзаменаційної оцінки

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
63-74	D	задовільно	
50-62	E		
20-49	FX	незадовільно з можливістю повторного	не зараховано з можливістю повторного

		складання	складання
0-19	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Методичні матеріали до самостійної роботи й виконання практичних занять з методики навчання біологічним дисциплінам (знаходяться на сайті дистанційного навчання за адресою: <http://do.luguniv.edu.ua>).

14. Рекомендована література

Базова

1. Беспалько В. П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения / В. П. Беспалько. – М., 1989. – 192 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : Методичний посібник для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
3. Галузинський В. М. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні / В. М. Галузинський, М. Б. Евтух. – К., 1995. – 168 с.
4. Основы педагогики и психологии высшей школы / Под ред. акад. А. В. Петровского. – М. : МГУ, 1988. – 303с.
5. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии / Г. К. Селевко. – М. : Народное образование, 1998. – 256 с.

Допоміжна

5. Белкин А. С. Витagenное обучение с голографическим методом проекций / А. С. Белкин // Шк. Технологии. – 1998. – №3.
6. Бондаревская Е. В. Личностно-ориентированное образование: опыт, разработки, парадигмы / Е. В. Бондаревская. – Ростов-на-Дону, 1997.
7. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / А. А. Вербицкий. – М., 1991.
8. 4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 334 с.
9. Пидкасистый П. И. Технология игры в обучении и развитии / П. И. Пидкасистый, Ж. С. Хайдаров. – М. : МПУ, 1996. – 272 с.
10. Подласый И. П. Педагогика. Новый курс: учебник для студ. пед. вузов : В 2 кн. / И. П. Подласый. – М. : ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 576 с.
11. Чернилевский Д. В. Дидиктические технологии в высшей школе / Д. В. Чернилевский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 437 с.

15. Інформаційні ресурси

1. www.mon.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
2. <http://tana.ucoz.ru/load/405> - сайт вчителя біології
3. <http://mockovnv.3dn.ru/publ/1> - сайт вчителя біології
4. <http://razym.ru> – друковані підручники в цифровому форматі
5. <http://metodisty.ru/m/groups/files/biologiya?cat=218> – сайт методистів з біології
6. <http://biology.org.ua> – український біологічний сайт
7. <http://biology1.ucoz.ru> – учителю біології
8. <http://biology.civicua.org> – сайт асоціації вчителів біології України
9. <http://redbook-ua.org> – Червона книга України
10. <http://biology.school304.com.ua> – біологія для вчителя
11. <http://probioukr.blogspot.com> – про біологію – українською
12. <http://ru-ru.facebook.com/ukrbiology> - український біологічний сайт
13. Педагогика и психология
<http://weblocal.rudn.ru/weblocal/uem/ido/5/psych/psych.html>
14. Педагогическая библиотека <http://pedlib.ru/index.php>
15. Энциклопедия Кругосвет <http://www.krugosvet.ru>
10. <http://psylist.net/pedagogika/>
11. <http://www.pedlib.ru>
12. <http://www.social-pedagog.edu.mhost.ru/>.
13. <http://www.metodika.ru>
14. <http://www.elibrary.ru>
15. <http://courier.com.ru>
16. <http://www.inter-pedagogika.ru/> Inter-педагогика.
17. <http://www.cl.ru/education/index.htm>